

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: suport@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 398
din 08.12.2010**

Dosar nr.: 387/2010

Petiția nr.: 8258/19.10.2010

Petent: V C

Reclamat: "Sun Plaza Shopping Center", complex comercial - "Cora"

Obiect: Copilul petentului a fost Invitat de către agenții însărcinați cu paza și protecție ansamblului Sun Plaza Mall să părăsească spațiul complexului.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1 Numele, domiciliul sau reședința petenților

I.1.1 V C

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1 Sun Plaza Shopping Center, Cora - Sun Plaza loc. București, Calea Văcărești, P-ța Sudului, nr. 391, sector 4

II. Obiectul sesizării

2.1 Fata petentului a fost scoasă afară din cadrul Sun Mall Plaza, de către agenții de pază în momentul în care consuma la un fast-food din cadrul ansamblului Sun Shopping Center Mall. Argumentul susținut de către persoanele angajate cu paza și protecția consumatorilor, pentru măsura luată, a fost acela al vârstei ficei petentului (12 ani).

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Sezierea vizează o situație în care, ficei petentului nu i-a fost permis să mănânce la un fast-food, amenajat în incinta Sun Mall Shopping Center, pe motiv că persoanelor minore le este interzisă intrarea în complex dacă nu sunt însoțite de un adult.

IV. Procedura de citare

4.1 Prin adresa înregistrată cu nr. 9071/11.11.2010, a fost citat petentul domnul V . C , pentru data de 30.11.2010. Procedură legal îndeplinită.

4.2 Prin adresa înregistrată cu nr. 9073/11.11.2010, a fost citat prin reprezentant Sun Plaza Shopping Center Mall pentru data de 30.11.2010. Procedură legal îndeplinită.

4.3 Prin adresa înregistrată cu nr. 9072/11.11.2010, a fost citat prin reprezentant Cora Sun Plaza pentru data de 30.11.2010. Procedură legal îndeplinită

V. Susținerile părților

Susținerile petentului

5.1 Petentul este de opinie că, nu este normal ca un copil care este minor și neînsoțit de un adult să nu poată consuma în cadrul unui Mall, de la un restaurant fast-food. Petentul este de opinie că, selecția copiilor nu poate fi efectuată în mod corect. Aceasta făcându-se în mod vizual de către agentul de pază de la fiecare intrare, și astfel putând foarte ușor a se înșela în privința vârstei din motive ce țin de, constituției copilului, gradul de maturizare etc.

Susținerile părții reclamate

5.2 Pârâta în calitate de agent comercial și deținător al unei proprietăți private a întocmit un regulament care să fie dus la îndeplinire de reprezentanții săi angajați cu paza și protecția consumatorilor de către compania de securitate "Securitas". În cadrul regulamentului destinat vizitatorilor este stipulat faptul că, în incinta Sun Plaza este interzisă: "afișezi, vinzi în sistem ambulant, manifesti public, distribui materiale promoționale etc, fără acordul conducerii". „În incinta complexului este interzisă intrarea persoanelor care, merg pe biciclete, role, skatebord-uri, heelys, sau care dețin spre plimbare animale de companie”. „Orice

distrugere, vandalizare aducere în stare de nefuncționare a bunurilor amplasate în Centrul Comercial Sun Plaza, atrage răspunderea civilă sau penală după caz a celor implicați”.

5.3 În cadrul regulamentului conducerea Mall Sun Plaza mai prevede în mod expres la punctul **B, alin 2**, faptul că, „proprietarul Centrului Comercial, direct sau indirect, își rezervă dreptul de a-și selecta vizitatorii. Accesul în Centrul Comercial va putea fi refuzat de către Administratorul Centrului sau reprezentanții acestuia a oricărei persoane a cărei prezență, prin comportament sau ținută ar putea fi dăunătoare securității, reputației sau intereselor Centrului, proprietarilor sau exploatanților săi. Este interzis accesul în cadrul Centrului Comercial persoanelor **sub 14 ani, neînsoțite de un adult**. În cazul în care sunt surprinse în cadrul Centrului Comercial, fără a fi însoțite. Acestea vor părăsi perimetrul centrului sub escorta agenților de pază Securita”.

5.4 Centrul comercial Cora, susține faptul că prin regulamentul aprobat de conducerea sa, răspunde doar de spațiul în care își desfășoară activitatea nu și pentru restul spațiilor din centrul comercial Sun Plaza. Fiind o societate comercială privată aceasta și-a stabilit niște limite de acces, pentru siguranța bunurilor sale și a clienților săi. Dintre aceste măsuri de siguranță magazinul Cora este de părere că, trebuie să restricționeze accesul tuturor persoanelor în magazin cu bagaje voluminoase, valize, trolere, sacose mari, din motive de securitate.

5.5 De asemenea, centrul comercial Cora interzice: „fotografiatul, filmatul, accesul cu animale de companie, consumul de alimente - băuturi pe întreaga suprafață de vânzare, precum și accesul minorilor de **până la 16 ani împliniți**, fără a fi însoțiți de persoane adulte”.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. Colegiul CNCD reține că, petiția așa cum a fost formulată relevă o situație în care, ficei petentului nu i-a fost permis să consume așezată pe scaun la masa de servire a unui fast-food. Argumentul susținut de conducerea ansamblului comercial, în vederea măsurii luate, vine ca un element de precauție pentru fata minoră, aceasta, nefiind însoțită de un adult. De menționat faptul că, fica petentului are vârsta de 12 ani. Colegiul a fost de opinie să trimită la fața locului o echipă de investigații pentru a se lămurii cu privire la evenimentul relatat de petent.

6.2 Echipa de investigație s-a deplasat în București la sediul Sun Plaza Shopping Center, pentru a efectua lucrările de specialitate în dosarul nr. 387/2010, petent V C. Aceasta a purtat discuții cu petentul pentru clarificarea unor aspecte din memoriul său și obținerea probelor deținute de către acesta. Domnul V a subliniat faptul că a înaintat o sesizare către conducerea Hypermarketului „Cora”, aflat în incinta Mall-ului în data de 09.07.2010. În urma acestui demers, i s-a permis fiicei sale accesul în incinta

Cora cu condiția ca minora să posede asupra sa o copie a cărții de identitate a tatălui său și o declarație pe propria răspundere a acestuia.

6.3 După acest moment, fiica sa a încercat să meargă la Cora pentru cumpărături însă a fost oprită de personalul de pază al Mall-ului. Deși a avut asupra sa declarația tatălui și copia cărții de identitate a acestuia, tot nu i s-a permis accesul. Totodată domnul V a precizat că a primit o rectificare a adresei inițiale (prin care i se permitea accesul fiicei) din partea conducerii Hipermarketului Cora prin care era informat că accesul minorilor sub 16 ani neînsoțiți de un adult nu mai este permis în centrul comercial Sun Plaza și implicit nici în cadrul Cora Sun Plaza. Din această cauză domnul V a înaintat o sesizare conducerii „Cora” și conducerii Sun Plaza Shopping Center. Conducerea Hipermarketului Cora a răspuns petentului menținându-și ultima decizie (cea privind interzicerea accesului) iar Sun Plaza nu a răspuns sesizării. Dl. V a revenit cu o nouă sesizare în atenția conducerii Sun Plaza dar nici aceasta nu a fost soluționată. În continuare, echipa de investigații a purtat discuții cu reprezentanții celor două societăți acuzate. Dl A M operational manager în cadrul Sun Plaza și reprezentantul firmei de pază „Securitas”, ce deservește Sun Plaza, dl. F P au precizat că măsurile de siguranță aplicate de personalul „Securitas” sunt stipulate în cadrul Regulamentului Sun Plaza rezervat vizitatorilor. Aceste măsuri sunt dispuse atât pentru protecția juridică a Mall-ului în ceea ce privește responsabilitatea aferentă accidentelor sau a comiterii de infracțiuni, cât și pentru protecția minorilor. Din punctul de vedere al reprezentanților Mall-ului, Hipermarketul Cora a încălcat prevederile contractuale de care era ținut în relația cu Sun Plaza prin permiterea accesului minorei în incinta Cora. Mai exact între Sun Plaza și Cora există o relație contractuală de tip proprietar-chiriaș (Cora fiind chiriaș al spațiului ocupat în incinta Mall-ului), fapt confirmat și de dra. F G , asistent manager Sun Plaza. Totodată, cu privire la faptul că nu s-a răspuns sesizărilor petentului, reprezentanții Mall-ului au precizat că domnul V a fost contactat telefonic însă a avut o atitudine agresivă ceea ce a avut ca rezultat întreruperea discuțiilor.

6.4 Doamna L D , asistentă de direcțiune în cadrul Hipermarketului Cora și domnul I N responsabil cu paza hipermarketului au precizat următoarele: ca urmare a sesizării domnului V , au permis accesul fiicei sale în incinta hipermarketului (cu condiția prezentării de către minora a copiei cărții de identitate a tatălui său precum și a declarației acestuia); ulterior au fost contactați de către reprezentanții Sun Plaza care le-au reproșat acest fapt și le-au amintit relația contractuală existentă între părți (obligativitatea respectării prevederilor contractului de închiriere). Ca urmare a acestei discuții, reprezentanții hipermarketului au revocat decizia de a permite accesul fiicei petentului în perimetrul Cora. Deși regula generală în cadrul rețelei

Cora în ceea ce privește accesul minorilor stipulează vârsta minimă de 16 ani, au fost aduse la cunoștința membrilor echipei de investigații și unele situații în care a fost permis în mod excepțional accesul minorilor sub această vârstă.

6.5 Relativ la definiția discriminării astfel cum este reglementată în O.G. nr. 137/2000, republicată, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la una dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată. Colegiul Director trebuie să analizeze dacă tratamentul diferit a fost indus datorită unui criteriu prevăzut de art. 2 alin. 1, respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, care să fi constituit elementul determinant în aplicarea acestui tratament. Or, condiția criteriului ca motiv determinant trebuie interpretată în sensul existenței ca circumstanță concretizată, materializată și care constituie cauza actului sau faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată.

6.6 Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis. (A se vedea în același sens și jurisprudența Curții Europene de Justiție, cauza Bilka Kaufhaus, parag. 31; cauza C-33/89 Kowalska [1990] ECR I-2591, parag. 16; cauza C-184/89 Nimz [1991] ECR I-297 parag. 15; cauza C-109/88 Danfoss [1989] ECR 3199, parag. 16; cauza C-127/92, Enderby [1993] ECR 673 parag. 16.)

6.7 Reținând susținerile părților și înscrisurile depuse la dosar, Colegiul observă că în opinia petentului, partea reclamată a indus o discriminare pe criteriul de vârstă în ceea ce privește asigurarea accesului la un loc deschis publicului larg, contrar prevederilor Art. 16 din Constituție, a Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului și subsecvent a Directivelor 2000/43/CE și 2000/78/CE.

6.8. Sub aspectul prevederilor invocate de petent, Colegiul reiterează că O.G. nr. 138/2000 republicată reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare. Astfel cum a statuat Înalta Curte de Casație și Justiție, "În plan național, în sensul dispozițiilor O.G. nr. 137/2000, discriminarea poate fi invocată ... numai în raport de anumite situații identice, similare sau analoage în

care se află două sau mai multe persoane, față de care se aplică un tratament diferențiat, fără ca acesta să fie justificat de un scop legitim și fără ca metodele de atingere a acelui scop să fie adecvate și necesare. ... Prin actul normativ menționat se asigură o interpretare unitară a principiilor generale de egalitate și nediscriminare stabilite de Constituția României, precum și de către documentele internaționale care au ca obiect eliminarea discriminărilor, ratificate de România, care alcătuiesc cadrul general în domeniu, persoanele care se consideră discriminate având la dispoziție prevederi legale concrete în baza cărora pot solicita încetarea manifestărilor discriminatorii și repararea prejudiciului cauzat. Conform jurisprudenței Curții Constituționale, în concordanță cu cea a C.E.D.O., principiul constituțional al egalității în drepturi presupune identitatea de soluții numai pentru situații identice, acest principiu neopunându-se la stabilirea unor soluții diferite pentru persoanele aflate în situații distincte, cum este cazul în pricina de față. (A se vedea Înalta Curte de Casație și Justiție-Secția C.A.F., Decizia nr. 599 din 5 februarie 2009)

6.9. În ceea ce privește incidența prevederilor Directivei 2000/43/CE și 2000/78/CE, în primul rând, se impune a sublinia ca acestea au fost transpuse în legislația națională prin O.G. nr. 137/2000, astfel a cum a fost modificată prin Legea nr. 324/2006. Pe de altă parte, nu se poate ignora faptul că Directiva 2000/43/CE vizează punerea în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică iar Directiva 2000/78/CE vizează crearea unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă. Or, este dincolo de orice dubiu, că fapta imputată, în speță alegația unei discriminări pe criteriul de vârstă în accesul la locuri deschise publicului larg, excede domeniului de aplicare al celor două directive europene. Desigur, acest aspect nu prejudiciază fondul, deoarece legislația românească în domeniul nediscriminării reglementează aspecte ce țin de accesul la locuri sau servicii adresate publicului.

6.10. Colegiul constată că în privința aspectelor sesizate, fapta imputată vizează interzicerea accesului minorilor în Sun Plaza Shopping Center respectiv magazinul Cora din incinta centrului comercial. Astfel, potrivit Regulamentului Centrului Comercial Sun Plaza, Capitol B, pct. 3 „este interzis accesul în cadrul centrului Comercial persoanelor sub 14 ani, neînsoțite de un adult. În cazul în care sunt surprinse în cadrul Centrului comercial persoane sub 14 ani neînsoțite de către un adult, acesta vor parasi perimetrul Centrului Comercial sub escorta agenților de pază Securitas....” O prevedere similară este cuprinsă în regulamentul de funcționare al Magazinului Cora (n.n. 16 ani).

6.11. Ca atare, Colegiul este chemat a se pronunța cu privire la diferențierea indusă prin regulamentul părții reclamate. Din acest punct de vedere, Colegiul observă că în raportul de investigații depus la dosar de Serviciul de Inspecție al CNCD, reprezentanții reclamatei indică faptul că măsura instituită de personalul „Securitas”, în speta invitarea minorei în vârstă de 12 ani, neînsoțită de un adult, de a părăsi incinta centrului comercial este conformă cu Regulamentul Sun Plaza. Măsura impusă prin regulament (interzicerea accesului minorilor sub 14 ani neînsoțiți de un adult) are în vedere responsabilitatea aferentă accidentelor sau a comiterii unor infracțiuni, cât și protecția minorilor. De

asemenea, Colegiul reține că partea reclamată a răspuns petentului în legătură cu aspectele alegate, arătând că potrivit Codului civil și Decretului nr. 31/1954 minorul în vârstă de 12 ani nu are capacitate de exercițiu necesară încheierii de acte juridice. De asemenea, în conformitate cu Codul familiei și legea privind protecția și promovarea drepturilor copilului, minorul își exercită drepturile cu încuviințarea prealabilă a părinților. Ca atare, susținerile contradictorii ale părților trebuie privite sub aspectul condiției de vârstă (14 ani) sine qua non elementului subsecvent, constând în prezența unui adult. Așadar, diferențierea indusă de partea reclamată vizează minorul cu vârstă sub 14 ani, neînsoțit de un adult.

6.12. Din perspectiva Art. 2 din O.G. nr. 137/2000 republicată, Colegiul urmează a analiza dacă discriminarea invocată poate fi privită din perspectiva unui raport de analogie sau comparabilitate în care se află persoanele sub vârstă de 14 ani, neînsoțite în raport cu alte persoane, față de care se aplică un tratament diferențiat, fără ca acesta să fie justificat de un scop legitim și fără ca metodele de atingere a aceluia scop să fie adecvate și necesare.

6.13. Așa cum s-a subliniat în doctrina de specialitate „copilul se afla într-o fază a dezvoltării biopsihofizice în care abia sunt asimilate prin educație, elementele primare ale conștiinței sale, aceste elemente trebuie sistematizate și consolidate prin acțiuni pedagogice perseverente, de durată și calificate. Prin urmare, în această perioadă se impune acordarea unei atenții deosebite minorilor, mediului în care aceștia trăiesc și se dezvoltă”. (a se vedea Justiția pentru minori, Institutul Național al Magistraturii, Dr. Maria Coca Czam, Cristiana Mihaela Craciunescu Dr. Lavinia Valeria Lefterache, Universul Juridic) Minorul are dreptul de a fi crescut în condiții care să permită dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală și socială. Pentru realizarea acestui drept, între altele, părinții au obligația de a supraveghea copilul, de a coopera cu copilul, de a informa copilul despre actele și faptele care l-ar putea afecta. (a se vedea Dan Lupascu, Ioana Padurariu, Dreptul familiei, Universul Juridic)

6.14. Colegiul reține, de asemenea, că Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia civilă nr. 796 din 10 februarie 2005, în legătură cu o faptă de discriminare în accesul la locuri publice, a statuat că „prevederile art. 1 alin.2 lit. f din O.G nr. 137/2000, referitoare la dreptul de acces la toate locurile și serviciile destinate folosinței publice trebuie interpretat în sensul că acest drept nu poate fi exercitat în mod nelimitat. Pe de altă parte, consideră că organizatorii unor spectacole, manifestații etc. trebuie și pot impune condiții și reguli privind buna desfășurare a acestora pe care participanții sunt obligați să le respecte”. Condiția impusă de partea reclamată, în opinia Colegiului, trebuie raportată concomitent, atât la statutul ce derivă din deținerea unei vârste sub 14 ani cât și la elementul subsecvent, anume neînsoțirea acestuia de către un adult.

6.15. Or, este dincolo de orice dubiu, că în sistemul juridic românesc persoana fizică, până la împlinirea vârstei de 14 ani deține un statut aparte, acela de minor, din care derivă o formă de protecție juridică a cărei natură este indisolubil legată de această stare. Or, tocmai în virtutea acesteia, se exercită îndatoriri și responsabilități de către adult, responsabil parental etc. În opinia Colegiului, situația minorului până la 14 ani nu poate fi plasată într-un eventual raport de analogie sau similaritate cu cel al majorului. Pe de altă parte, măsura

dispusă de partea reclamată, nu induce o excludere ab initio a persoanelor care au vârsta sub 14 ani. Dimpotrivă, aceasta se produce doar în măsura în care minorul nu este însoțit. Or, această măsură subsecventă nu poate fi disociată de orice scop, și considerată superfluă, pentru că ar presupune tocmai ignorarea situației în care se află minorul în cauză. Din acest punct de vedere, responsabilitatea aferentă accidentelor, a comiterii unor fapte ilicite, și în mod special protecția celui cu vârsta până la 14 ani, pot fi asimilate unui scop legitim. Condițiile impuse de partea reclamată constituie, în esență, reguli privind buna desfășurare a activităților, a participării la evenimente, a accesului la bunuri și servicii, iar în cazul minorului vizează, în mod particular, protecția acestuia. De altfel, măsura dedusă analizei este de natură a permite accesul minorului la respectivele activități, sub condiția însoțirii de către un adult, ceea ce nu poate constitui, per se, o condiție arbitrară, esențialmente discriminatorie, fără o justificare obiectivă și rezonabilă.

Opinie separată exprimată de Haller István, Pop Ioana Liana, Vlaș Claudia Sorina-Membrii Colegiul Director.

6.8 În fapt, constatăm că la McDonald's aflat în incinta Sun Plaza Shopping Center, localizat în Piața Sudului din București, copilul petentului, în vârstă de 12 ani, a cumpărat ceva de mâncare, însă nu a fost lăsat să consume în acel loc, ci a fost trimis pe stradă să mănânce acolo, pe motivul că nu a îndeplinit vârsta de 16 ani (conform **Regulamentului centrului comercial Sun Plaza**, lit. B art. 3 vârsta minimă la care se permite accesul persoanelor neînsoțite de adulți este de 14 ani, conform adresei reclamatei, trimise reclamatului în septembrie 2010, această vârstă este 16 ani).

6.9 Art. 2 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000**, republicată, prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

7.0 Constatăm că trimiterea pe stradă a unui copil de 12 ani, după ce și-a cumpărat mâncare, reprezintă o excludere pe bază de vârstă care are ca efect restrângerea dreptului de acces în locuri publice și dreptul de acces la servicii publice. Astfel faptele prezentate în petiție reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000**, republicată.

7.1 Conform art. 14 al **O.G. nr. 137/2000**, republicată, „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, interzicerea accesului unei persoane sau al unui grup de persoane în locurile publice din cauza apartenenței acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la oricare altă categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză.”

7.2 În mod evident sunt incidente prevederile art. 14 al **O.G. nr. 137/2000**, fiind respins accesul unei persoane, din cauza vârstei, într-un loc public.

7.3 Conform art. 10, „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauza prin: [...] f) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de magazine, hoteluri, restaurante, baruri, discoteci sau de orice alți prestatori de servicii, indiferent dacă sunt în proprietate privată ori publică, cu excepția situației în care această restrângere este justificată obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop sunt adecvate și necesare*”.

7.4 Cu privire la incidența art. 10 lit. f, constatăm că reclamatul nu a invocat în fața CNCD o justificare obiectivă a faptei, arătând doar că restricția este prevăzută de regulament și ca au fost respectate prevederile regulamentului. Nu considerăm că membri Colegiului director se pot transforma în avocații reclamatului, și să invoce o justificare obiectivă ce nu a fost invocată în fața CNCD de către reclamat.

7.5 Analizând adresa trimisă petentului de către Sun Plaza Shopping Center, se poate observa că aceasta este neîntemeiată juridic. Cumpărarea unui produs din magazin nu reprezintă un act juridic de vânzare-cumpărare pe care un minor nu-l poate încheia. Dacă am admite această ipoteză, pe de o parte minorii nu ar avea dreptul să cumpere un corn sau o înghețată, pe de altă parte reclamatul, în loc să trimită copilul să mănânce un produs pe stradă, trebuia să returneze banii (ca efect al anulării actului juridic), altfel se poate considera că banii au fost luați pe nedrept (în mod evident prețul produsului cumpărat într-un restaurant include și serviciile oferite de restaurant, chiar și dreptul de a sta în restaurant). Există o interdicție juridică privind cumpărarea unor produse de către minori (țigări, băuturi alcoolice), acestea nu ar fi necesare dacă în general minorilor li s-ar interzice efectuarea de cumpărături. Pe de altă parte Sun Plaza Shopping Center invocă obligația părinților de a supraveghea minorii, însă nu are calitatea de a controla respectarea legislației în domeniu.

7.6 Privind justificarea obiectivă, prin juresprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a enunțat următoarele principii:

- **Convenția** nu interzice orice tratament diferențiat, ci doar acel tratament diferențiat care nu are o justificare obiectivă și rezonabilă, având în vedere faptul că de multe ori statele trebuie să adopte legi care prevăd un tratament diferențiat, menit să corecteze inegalitățile faptice; justificarea trebuie să fie analizată în relație cu scopul legitim și efectele măsurii în cauză (**Cazul „referitor la unele aspecte ale legislației cu privire la limba educației în Belgia” împotriva Belgiei**, 23 iulie 1968);
- prin discriminare se înțelege un tratament diferențiat al persoanelor aflate în situații comparabile, fără a exista o justificare obiectivă și rezonabilă; art. 14 din **Convenție** nu interzice statelor membre să trateze grupurile diferențiat în maniera de a corecta inegalitățile faptice; în anumite

circumstanțe absența unui tratament diferențiat reprezintă o violare a dispoziției în cauză; poate fi discriminatorie aceea politică sau măsură generală care prejudiciază în mod disproporționat un grup de persoane, chiar dacă măsura nu vizează în mod specific acel grup; o discriminare potențială poate rezulta dintr-o situație faptică (*D.H. și alții împotriva Cehiei*, 13 noiembrie 2007, *Sampanis și alții împotriva Greciei*, 5 iunie 2008);

- justificarea obiectivă și rezonabilă trebuie să urmărească un scop legitim, și măsura aplicată trebuie să fie proporțională cu scopul urmărit; în cazul tratamentului diferit bazat pe rasă, culoare sau origine etnică noțiunea de justificare obiectivă și rezonabilă trebuie interpretată într-o manieră cât se poate de strictă (*D.H. și alții împotriva Cehiei*, 13 noiembrie 2007, *Sampanis și alții împotriva Greciei*, 5 iunie 2008).

7.7 Se poate observa că un minor este într-o siguranță mult mai mare în incinta unui magazin sau mall, decât pe stradă. În incinta Sun Plaza Shopping Center există bodzguarzi și camere video, se interzice accesul persoanelor cu comportament indecent (lit. B art. 6, *Regulamentului centrului comercial Sun Plaza*), persoanelor care dețin orice fel de armament, muniții, obiecte contondente, substanțe toxice, explozive (lit. B art. 7, *Regulamentului centrului comercial Sun Plaza*). În mod evident pe stradă circulă persoane cu comportament indecent sau care dețin obiecte periculoase.

7.8 Conform legislației în domeniul muncii, o persoană care a îndeplinit vârsta de 15 poate lucra și poate obține un salariu. În aceste condiții nu este normal ca această persoană să aibă nevoie de supravegherea unui adult privind efectuarea unor cumpărături în Sun Plaza Shopping Center.

7.9 În concluzie, arătăm că trimiterea unui copil pe stradă după ce și-a cumpărat mâncare într-un fast food, măsura interdicției unei persoane sub 16 ani de a beneficia de serviciile oferite într-un magazin sau fast food și de a intra în spațiul public încalcă prevederile *O.G. nr. 137/2000* republicată, art. 2 alin. 1, art. 10 lit. f și art. 14. O astfel de măsură nu este legitimă, nici adecvată și nici necesară. Măsura adecvată ar fi interzicerea accesului persoanelor sub 16 ani în magazinele specializate (cum ar fi cele care comercializează în mod exclusiv țigări sau băuturi alcoolice), baruri sau săli de joc, unde o astfel de măsură protejează minorul. Considerăm că decizia luată de Colegiul director poate avea efecte negative în societate, întrucât în urma acestei decizii orice persoană juridică care oferă servicii publice poate limita accesul persoanelor sub 16 ani la servicii și locuri publice.

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare conform art. 2 alin. 1 Ordonanței de Guvern nr. 137/2000, privind prevenirea și

sanționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată.

2. Clasarea dosarului

3. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte:

a) V C

b) Sun Plaza Shopping Center, Cora Sun Plaza loc. București, Calea Văcărești, P-ța Sudului, nr. 391, sector 4

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC-Membru

CRISTIAN JURA- Membru

CLAUDIA VLAȘ – Membru

DEZIDERIU GERGELY – Membru

DRAGOȘ TIBERIU NIȚĂ– Membru

IOANA POP – Membru

ISTVAN HALLER – Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE – Membru

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.